

EXPUNERE DE MOTIVE

Cadrul legal privind schema de garantare a depozitelor în sistemul bancar îl constituie Ordonanța Guvernului nr.39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Instituțiile de credit autorizate de către Banca Națională a României să primească depozite de la public sunt obligate prin legislația sus-menționată să participe la constituirea resurselor financiare ale Fondului prin plata de contribuții anuale și, dacă este cazul, de contribuții anuale majorate ori speciale în vederea efectuării plăților sub forma compensațiilor către deponenți, potrivit condițiilor și limitelor stabilite prin lege, în situația intrării în faliment a unei instituții de credit.

Din punct de vedere al finanțării, în practica internațională se disting două mari tipuri de organizare a schemelor de garantare a depozitelor: cu finanțare ex ante, respectiv cu finanțare ex post, între aceste două categorii întâlnindu-se și formule mixte. Majoritatea schemelor de garantare a depozitelor, inclusiv în cazul celor europene, se încadrează în categoria ex ante, categorie din care face parte și Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar. În cazul schemelor de garantare ex ante, acumularea resurselor destinate plății compensațiilor (rambursării depozitelor în limita plafonului de garantare) se realizează înainte ca o instituție de credit să fie declarată în faliment, în timp ce pentru schemele ex post resursele destinate plății compensațiilor se constituie numai după ce o instituție participantă la schema de garantare este declarată în faliment. Din punct de vedere prudential, schemele ex ante prezintă avantaje față de celelalte formule, în principal prin asigurarea prealabilă a fondurilor necesare, permițând astfel efectuarea plății rapide, fără riscuri pentru celelalte bănci, a compensațiilor în caz de faliment, și prin plata de contribuții de către toate instituțiile de credit, inclusiv de cele care intră în faliment.

La solicitarea Asociației Române a Băncilor, s-a pus în discuție reducerea contribuției anuale la un nivel optim având în vedere stabilitatea în prezent și în perspectiva următorilor ani a sistemului bancar, punct de vedere agreat și de Banca Națională a României care, în ședința Consiliului de administrație din 25 august 2005, a hotărât ca Fondul să analizeze posibilitatea reducerii nivelului contribuțiilor anuale ale instituțiilor de credit.

Pentru aducerea la îndeplinire a acestei cerințe, Fondul a fost inclus în cadrul Programului „Convergență”, program aflat sub egida Băncii Mondiale și în cadrul căruia Fondul a solicitat asistență în vederea determinării nivelului optim al cotei contribuției anuale a instituțiilor de credit, precum și al raportului dintre resursele financiare necesare ale acestuia și suma totală a depozitelor garantate aflate în evidența instituțiilor de credit participante la schema de garantare.

Ca urmare a studiului întreprins și recomandărilor făcute de echipa de experți străini, se recomandă Fondului schimbarea politicii de finanțare, în sensul implementării unei formule mixte care presupune reducerea contribuțiilor anuale la un nivel optim, concomitent cu completarea finanțării acestuia prin linii de credit stand-by acordate anual, în lei, Fondului de instituțiile de credit autorizate să funcționeze în România, participante la Fond, proporțional cu cota fiecărei instituții de credit deținută în volumul total al depozitelor din categoria celor garantate în condițiile stabilite de lege, raportate Fondului la data de 31 decembrie a anului precedent celui în care se încheie convențiile de credit. Tragerile din liniile de credit se vor efectua, în conformitate cu prevederile din convențiile privind creditele stand-by, numai în cazul necesității completării resurselor financiare proprii ale Fondului în situația falimentului unei instituții de credit.

Reducerea cotei de contribuție are efecte pozitive în sensul reducerii efortului financiar al instituțiilor de credit participante la Fondul de garantare a depozitelor, cu consecințe favorabile în procesul de economisire, prin diminuarea costurilor aferente operațiunilor desfășurate de instituțiile de credit, respectiv posibilitatea creșterii dobânzilor bonificate de acestea pentru depozitele atrase; de asemenea, având în vedere că, potrivit prevederilor legale, contribuțiile anuale plătite de instituțiile de credit sunt recunoscute drept cheltuieli deductibile din punct de vedere fiscal, prin reducerea acestora se va înregistra o influență pozitivă din punct de vedere fiscal prin sporirea sumelor aferente impozitelor datorate de instituțiile de credit.

În baza studiului elaborat, se propune ca pentru anul 2006, având în vedere resursele financiare ale Fondului, nivelul liniilor de credit stand-by să fie echivalentul în lei al sumei de 150 milioane euro, iar cota de contribuție să fie de 0,2% (față de 0,4% în prezent) din soldul total, în echivalent lei, reprezentând totalitatea depozitelor din categoria celor garantate în condițiile stabilite de lege aflate în evidența instituțiilor de credit la 31 decembrie 2005.

Cu privire la contribuțiile anuale ce trebuie plătite Fondului pentru anul 2007, acestea se vor calcula aplicând cota de 0,1% la baza de calcul a contribuției, iar începând cu anul 2008, cota contribuției anuale va fi stabilită de către Fond, cu aprobarea Băncii Naționale a României, pentru fiecare an de plată și va fi comunicată instituțiilor de credit până cel târziu la sfârșitul lunii februarie a anului de plată, cota contribuției anuale neputând depăși nivelul maxim de 0,5%.

Caracterul de urgență al prezentului actul normativ este determinat de faptul că, în lipsa promovării sale, băncile ar trebui să contribuie, până la data de 31 martie, la Fondul de Garantare a Depozitelor Bancare, cu actuala cotă de 0,4%, fapt care le-ar diminua semnificativ resursele financiare, afectând atât procesul de economisire cât și veniturile bugetare, conform argumentelor expuse mai sus.

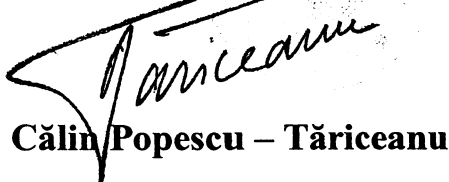
Față de cele de mai sus, în vederea implementării recomandărilor legate de schimbarea politicii de finanțare a Fondului, se propune modificarea ori completarea unor prevederi actuale de la art.7, 9, 12, 14 și 31.

De asemenea, se propune modificarea și completarea și a altor articole în vederea corelării cu prevederile Legii nr.238/2005 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, și ale legislației privind falimentul instituțiilor de credit ori din necesitatea actualizării ori clarificării unor prevederi care pot da naștere unor potențiale interpretări.

Prezentul act normativ se încadrează în cerințele legale privind emiterea actelor normative având în vedere atât necesitatea reducerii contribuției anuale, datorate Fondului de instituțiile de credit participante la schema de garantare, încă din anul 2006 ținând cont de stabilitatea actuală a sistemului bancar din România, cât și faptul că termenul, prevăzut de legislația în vigoare, de plată de către instituțiile de credit a contribuției anuale către Fond este 31 martie 2006, situație în care modificarea legislației Fondului nu poate fi realizată pe calea unui proiect de lege în acest interval scurt de timp.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

Călin Popescu – Tăriceanu